

#športajmoinberimo

nacionalni medresorski program za spodbujanje
branja med mladimi športniki
#verjemivproces #beremoskupaj #beremozrazlogom

#športajmoinberimo: kaj brati, da diši po športu?

Kje se lahko srečata medved in bober? V gozdu, seveda. Ali pa na knjižni polici. Tokrat prinašamo dve knjigi, ki kar kričita po pogovoru.

Za mladino in odrasle:

»Hokej na ledu je le trapasta igra. Posvečamo mu leto za letom, brez pravega upanja, da nam bo sploh kdaj kaj vrnil. Žrtvujemo vse, kar imamo, izgorevamo in krvavimo in jočemo, ob tem pa nam je čisto jasno, da je največ, kar nam ta šport lahko da v zameno, nedoumljivo borno in ničvredno: le nekaj posamičnih trenutkov. Samo to. Toda kaj drugega pa je življenje, hudiča?«

Friderik Backman v romanu **Mi smo medvedi** postavi v središče dogajanja šport kot bistvo življenja celotne skupnosti. Zgodba pripoveduje o športnem moštvu, mladinski hokejski ekipi iz Björnstada, »mesta medvedov«, propadajočega kraja sredi gozda, ki živi za hokej. Pisatelj ne prikaže le to, kar se dogaja okrog hokeja, temveč poseže v srčiko ekipnega športa: avtoriteta, pripadnost, zvestoba sebi ali ekipi, želja po sprejemanju, pogum. Knjiga ponuja veliko več kot le

zgodbo o mladinski hokejski ekipi sredi gozda na Švedskem. Taka zgodba bi se lahko zgodila tudi v naši bližnji okolici. Pisatelj nas v svet hokeja popelje z neposrednim, grobim, surovim in celo žaljivim jezikom, izraža pa tudi ljubezen, predanost hokeju kot načinu življenja ter soigralcem, trenerju, klubu. Preizprašuje podrejenost cilju ekipe, hkrati pa nariše slikovito podobo hokeja v življenju odraščajočih otrok. Z nami spregovori o ljubezni do športa, o hokeju kot načinu življenju neke družine in skupnosti ter spodbudi k pogovoru med mladimi in odraslimi o tem, kje so vrednote, spoštovanje in zvestoba ekipi, če na tej poti izgubiš sebe.

»Škandali, ki vključujejo mladinske športne ekipe, se na žalost še vedno dogajajo preveč pogosto. Venomer znova nas šokirajo in povzročijo, da se počutimo nekoliko krive zaradi svoje skupnosti. Roman **Mi smo medvedi** je kritično ogledalo vsem trenerjem, športnim funkcionarjem, novinarjem, staršem in športnikom. Skratka vsem, ki so kakorkoli povezani s športom. Knjiga govori o hokejski ekipi v majhnem mestu, kjer zvestoba klubu in biti del ekipe pomenita vse. Lepa fasada, kot jo ima praktično vsak športni klub. A govori tudi o temnih straneh mladinskega športa, hinavščini in o odraslih, ki dovolijo, da se za uspeh pomembni lahko izognejo posledicam svojih dejanj, ne glede na to kako grozno dejanje so storili. Kje je torej meja dopustnega? Kdo je tisti, ki izbira, kaj je prav, kaj je normalno in kaj je moralno? Kot zapiše Friderik Backman v romanu **»kultura ni samo to, kar spodbujamo, ampak tudi to kar dopuščamo«**. Branje tega romana več kot le priporočam. Menim, da bi moral biti uvrščen na seznam obvezne literature na

#športajmoinberimo

nacionalni medresorski program za spodbujanje
branja med mladimi športniki
#verjemivproces #beremoskupaj #beremosrazlogom

trenerkih usposabljanjih. Pa ne le za hokejske trenerje, za vse odrasle, ki v različnih športih pomagamo otrokom odraščati. Ob pravih vrednotah.« **Luka Jurič**, magister farmacije, igralec in trener hokeja pri HDK Maribor, član slovenske reprezentance U18.

Knjiga je primerna za skupno branje in prinaša odlične iztočnice za pogovor o različnih športnih situacijah, ne glede na to, ali je bralec odraščajoči športnik katerega koli športa, starš, trener, športni funkcionar, navijač ali le naključni ljubitelj športa in branja. Knjiga ima že nadaljevanje – roman *Mi proti vam*, po njej pa je bila posneta tudi televizijska serija, .

- Knjiga je izšla pri založbi Mladinska knjiga (trda in mehka vezava).
- Člani splošnih knjižnic si jo lahko izposodijo v naslednjih knjižnicah:
<https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/294375424> (letnik 2018);
<https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/297035264> (letnik 2019)
- Kupimo jo lahko v spletni trgovini: <https://www.mladinska.com/knjige/leposlovje/mi-smo-medvedi>
- Več informacij o knjigi najdete tudi na: <https://www.dobreknjige.si/Knjiga.aspx?knjiga=5795>;
<https://www.delo.si/kultura/knjiga/ledena-zgodba-za-vroce-dni/>
<https://govorise.metropolitan.si/zanimivosti/fredrik-backman-mi-smo-medvedi-kaj-steje-vec-posameznik-ali-skupnost/>;

Za otroke:

Nicholas Oldland je za slikanico z naslovom **Zaletavi bober** prejel leta 2012 nagrado Kanadskega centra za otroško literaturo. Pri založbi Zala, ki je izdala slovenski prevod so zapisali: *slikanica o zaletavem bobru je zabavna zgodba z nevsiljivo poanto: premisli, kaj boš delal in kako. Naj bo delo koristno za vse; pazi, da s svojim početjem nazadnje ne boš ogrožal narave, drugih in sebe. Bober je namreč zelo priden, ves čas dela, ampak velikokrat čisto brezglavo. Njegovo vneto in zaletavo delo že ogroža prijatelje in tudi bobra samega. Le kako se bo to končalo?* »

Otroci, mladostniki in tudi odrasli pri športu (pa tudi pri drugih dejavnostih) gredo za dosego cilja pogosto preko sebe. Pri tem ne ranijo le sebe, temveč tudi tiste ob sebi.

»Nekajkrat sem prebrala in pregledala bobrčka in prav vsakič se mi je prikazala neka zanimiva, bolj ali manj športna perspektiva branja. Na prvo žogo nisem videla nekih očitnih povezav s športom, ampak predvsem rehabilitacijsko noto, ki pa je povezana tudi z gibanjem. Misel "zdrav duh, v zdravem telesu" kar kliče po vključitvi v to zgodbo. Ampak prvi vtis je bil varljiv. V zgodbi se skrivajo zelo pomembne vsebine, ki niso zanimive le za šport, temveč tudi za življenje. Predvsem življenjsko (v tem "korona" času pa sploh) se mi zdi, da se je potrebno v življenju kdaj

#športajmoinberimo

nacionalni medresorski program za spodbujanje
branja med mladimi športniki
#verjemivproces #beremoskupaj #beremozrazlogom

pa kdaj tudi ustaviti, odklopiti, umiriti in da ni potrebno stalno hrepeneti po nečem novem. Martin (7 let) je pri knjigi najbolj izpostavil to, da je bobrček šel na koncu počivat. Tudi pri športni vadbi je počitek zelo pomemben. Meni se pri knjigi zdi tudi zelo uporabno štetje poškodb (od 1 do 10), kar se lahko krasno uporabi pri gibanju in spoznavanju telesa. Kar se pa samega športa tiče, se mi zdi super, ker zgodba poudarja tudi pomemben vidik "športnega duha", torej, da se znamo opravičiti. Da z vajo lahko popravimo svoje napake. To, da moramo kdaj za uspeh znati tudi počakati. Hkrati nas zgodba opominja tudi na zaletavost v športu, čigar posledica so lahko hude poškodbe in posledična dolgotrajna rehabilitacija. Tudi skrb ljudi/športnikov za naše vadbeno okolje se mi v zgodbi zelo pomenljiva.« **Maruša Klopčič**, mama in športna pedagoginja OŠ Valentina Vodnika, Ljubljana.

- Knjiga je izšla pri založbi Zala.
- Prejela je znak za kakovost otroških in mladinskih knjig ZLATA HRUŠKA.
- Člani splošnih knjižnic si jo lahko izposodijo v naslednjih knjižnicah:
<https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/301152768>
- Knjiga lahko kupite: <https://zalozba-zala.si/knjiga/zaletavi-bober/>
- Več o knjigi lahko preberete na <https://www.bukla.si/knjigarna/otrosko-in-mladinsko/dojencki-in-malcki/slikanice/zaletavi-bober.html> in http://www.mojmalcek.si/uploads/file/188_sl_mal7983.pdf in v Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig 2020, O črtah in luknjah, str. 58.

[Pripravili: dr. Sabina Fras Popović, Center za spodbujanje bralne pismenosti, Mariborska knjižnica, in Nives Markun Puhan, Zavod RS za šolstvo](#)

#športajmoinberimo je program, ki ga vodi Mariborska knjižnica v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – združenjem športnih zvez, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Zavodom RS za šolstvo, Javno agencijo za knjigo RS, Mestno knjižnico Ljubljana, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Združenjem splošnih knjižnic ter projektoma Kulturni bazar in Nacionalni mesec skupnega branja.